

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark N18 Noord – nummer 1
Datum	:	7 januari 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	Lid IVN Haaksbergen, Lid Wijkraad Hassinkbrink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Cor Kraal (vice-voorzitter Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH)), Harld Schuldink (projectleider Pure Energie), Petra Bakker (adviseur vergunningen Pure Energie), Ira Hesp (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de eerste vergadering van de werkgroep voor Zonnepark N18 Noord.

Agenda:

1. Kennismaking: wie is wie? En waarom neem je deel aan de werkgroep?
2. Stand van zaken
3. Werkgroep: procesafspraken
4. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
5. Werkwijze landschappelijke inpassing
6. Quicksan flora en fauna (concept)
7. Financiële participatie
8. Vragen en vervolg

1. Kennismaken

- De bijeenkomst wordt geleid door de omgevingsmanager van Pure Energie.
- In de teams-bijeenkomst zijn aanwezig: een lid van de IVN Haaksbergen, een aantal vertegenwoordigers van een tweetal wijkraaden uit Haaksbergen en de initiatiefnemers (vicevoorzitter van de Energie Coöperatie Haaksbergen, projectleider, omgevingsmanager en adviseur vergunningen van Pure Energie).
- Wijkraad Zienesch en Wolferink: twee vertegenwoordigers van de wijkraad zijn aanwezig, één van de vertegenwoordigers zit ook in werkgroep techniek van de Energie Coöperatie Haaksbergen. De wijkraad wil graag een bijdrage leveren aan kwalitatief goede inpassing van het zonnepark, ook gezien het plan in de nabijheid van de wijk ligt. Daarnaast zijn ze op zoek naar hoe zonneparken passen in het groter geheel van de energietransitie.
- Wijkraad Hassinkbrink: de microfoon van de vertegenwoordiger van de wijkraad deed het op dit moment niet.
- IVN Haaksbergen: vertegenwoordiger is gevraagd door IVN Haaksbergen om deel te nemen aan de werkgroep. De vertegenwoordiger is al een aantal jaren betrokken bij duurzame energie-initiatieven en denkt vanuit deze hoedanigheid graag mee met dit soort initiatieven.
- De initiatiefnemers stellen zich kort voor. Aangeschoven is de vicevoorzitter van de Energie Coöperatie Haaksbergen. Een belangrijk onderdeel van het plan is dat de omgeving mede-eigenaar kan worden van het zonnepark. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen lid worden van de coöperatie, zo mee-investeren in het zonnepark en worden daardoor samen eigenaar van een deel van het zonnepark. Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf uit Enschede dat zonne- en windparken door heel Nederland ontwikkelt. De opgewekte stroom wordt verkocht aan klanten. Voor dit initiatief zijn vanavond de omgevingsmanager, de adviseur vergunningen en de projectleider aangesloten.

2. Stand van zaken

- De omgevingsmanager geeft in het kort een omschrijving van het Zonnepark N18 Noord. Daarbij wordt stilgestaan bij de locatie, de grootte en de opbrengst van het beoogde zonnepark.
- De omgevingsmanager geeft weer welke activiteiten tot nu toe zijn uitgevoerd, vanaf het eerste contact met de gemeente Haaksbergen, de bekendmaking van het idee in de omgeving tot aan de informatieavond voor omwonenden. Het eerste plangebied is in samenspraak met de directe omgeving gewijzigd, het huidige plangebied staat op de eerste slide van de presentatie en is te vinden op de website van het initiatief.
- Er hebben zich vooralsnog geen direct omwonenden aangemeld voor de werkgroep. Na de bekendmaking van het idee in de omgeving en de informatieavond hebben de initiatiefnemers nogmaals een brief verstuurd naar de direct omwonenden met informatie over de werkgroep en de mogelijkheid voor deelname.
- Er zijn gesprekken gevoerd met andere betrokkenen zoals Nouryon en het Waterschap Vechtstromen. Nouryon heeft in de directe omgeving van het zonnepark plannen voor zoutwinning. Het Waterschap Vechtstromen is gevraagd om input te leveren voor het beekdallandschap dat nu is opgenomen in het ontwerp Beleidsregels Zonnevelden en door het plangebied loopt.
- Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Hoe staat het er voor met het beleid voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen? In december 2020 zijn de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden ter inzage gelegd, deze kan je [hier](#) vinden. Deze ontwerp Beleidsregels Zonnevelden worden naar verwachting aan het einde van het eerste kwartaal/begin tweede kwartaal van 2021 vastgesteld door de gemeenteraad en dient als toetsingskader voor de initiatieven voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen. Er wordt naar verwachting in eerste instantie maximaal 40 hectare aan zonneparken vrijgegeven. De gemeente Haaksbergen heeft het idee om de plannen voor de zonneparken te beoordelen op basis van een scoringslijst (lokaal eigenaarschap, landschappelijke inpassing, procesparticipatie, etc.). Op basis hiervan worden de plannen van de zonneparken geselecteerd.
- Er is nog geen principeverzoek of omgevingsvergunningsaanvraag voor Zonnepark N18 Noord ingediend. Het idee wordt eerst verder uitgewerkt met (met name) de werkgroep.

3. Werkwijze en procesafspraken

- De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd en betrokken is bij de verdere planvorming. De omgevingsmanager dankt de aanwezigen nogmaals voor hun deelname aan de werkgroep.
- De bedoeling is om op basis van de (nog) vast te stellen onderwerpen een aantal bijeenkomsten voor de werkgroep te organiseren. Hoe vaak en wanneer dit plaatsvindt bepaalt de werkgroep in gezamenlijkheid. Het tijdsplan inzake de vaststelling van het beleid voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen is hierin leidend.
- De initiatiefnemers nemen de inbreng van de omgeving serieus en doet er veel aan om deze inbreng in het plan een plek te geven. Indien dit niet mogelijk is, lichten de initiatiefnemers zo uitgebreid mogelijk toe waarom dat niet kan. De uiteindelijke beslissing of iets onderdeel van het plan wordt, ligt bij de initiatiefnemers: zij moeten namelijk de investeringen doen in het uiteindelijke zonnepark en zijn er verantwoordelijk voor dat het zonnepark voldoet aan wet- en regelgeving, financiële haalbaarheid en overige eisen en normen.
- De omgevingsmanager geeft aan dat het belangrijk is dat iedereen zijn of haar mening kan geven in de werkgroep. Zo komen inhoudelijke discussies op tafel komen, waarbij in alle redelijkheid overlegd wordt of het plan (deels) kan worden aangepast aan wensen vanuit de omgeving.
- De volgende onderwerpen worden besproken in de werkgroep: Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (incl. benodigde onderzoeken), inrichting omgevingsfonds, mogelijkheden lokaal eigenaarschap, uitvoering werkzaamheden (en impact op de omgeving) en beheer van het zonnepark.

- De omgevingsmanager nodigt iedereen uit, wanneer zij andere bespreekonderwerpen in relatie tot het zonnepark hebben, dit kenbaar te maken.
- De omgevingsmanager wil graag na elke werkgroep samen afspraken maken over bij de communicatie naar de omgeving, achterban en gemeente, zodat iedereen goed geïnformeerd blijft.
- De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat ze zullen nadenken hoe ze haar achterban hier goed in kunnen betrekken. Aangegeven wordt dat het belangrijk is dat de informatie wordt gedeeld op de website van het initiatief en via de nieuwsbrief. Bij belangrijke ontwikkelingen kan gebruik worden gemaakt van lokale media door middel van een persbericht.

4. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- De adviseur vergunningen geeft in het kort weer wat de stand van zaken is omtrent het gemeentelijk beleid, zie ook onder '2. Stand van zaken' in dit verslag.
- Een deel van het plangebied wordt doorkruist door het beekdallandschap. Dit moet vooralsnog worden vrijgehouden van zonnepanelen. Hierover hebben de initiatiefnemers contact gezocht met het Waterschap Vechtstromen, deze hebben aangegeven geen ambities te hebben nabij de betreffende waterloop.
- Volgens de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden mag de radiaal van 50 meter gemeten vanaf de as van de N18 niet gebruikt worden voor het aanleggen van een zonnepark. Deze strook mag wel onderdeel zijn van de landschappelijke inpassing van een zonnepark. De radiaal langs de N18 en het beekdallandschap is naar eigen inschatting zichtbaar gemaakt op een aanvullende kaart in de presentatie.
- Het plangebied ligt grotendeels in zogenoemde jonge ontginningslandschap en oude kampenlandschap, deze zijn aangewezen als geschikt voor zonneparken in de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden.
- Er wordt gekozen voor een zogenoemde 'zuid opstelling' van de zonnepanelen met ruimte tussen de rijen. Hierdoor krijgt de grond onder de zonnepanelen nog voldoende licht en water, waardoor de kwaliteit van de bodem behouden blijft. Ook willen de initiatiefnemers een bijdrage leveren aan (het verbeteren van) de lokale vegetatie en (habitatten van) insecten en vogels. Hiermee sluiten de initiatiefnemers aan bij de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden van de gemeente Haaksbergen.
- Ontwerp Beleidsregels Zonnevelden gemeente Haaksbergen: De maximale hoogte van de zonnepaneelopstelling is 2,5 meter vanaf maaiveld en het zonneveld wordt voor een periode van maximaal 25 jaren gebruikt.
- Ontwerp Beleidsregels Zonnevelden gemeente Haaksbergen: Maximaal 80% wordt gebruikt voor het zonneveld (inclusief onderhoudspaden) en minimaal 20% ruimte voor kwaliteitsinvestering in natuur en landschap. De initiatiefnemers houden zich aan de Gedragscode Zon op Land waarbij wordt uitgegaan dat minimaal 25% van het plangebied onbedekt van panelen blijft en wordt ingevuld met landschappelijke inpassing.

5. Quickscan flora en fauna (concept)

- De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek. Door middel van een veldbezoek en bureauonderzoek is beoordeeld welke natuurwaarden verwacht worden in het plangebied en is gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook is gekeken of de plannen mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde Natuurmonumenten. Indien beschermde soorten voorkomen, kan een vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Een extern bureau heeft hiervoor een eerste concept opgeleverd.
- De das: In een houtwal nabij het plangebied zijn geen zichtbaar aanwezige dassenpijpen en/of burchten aangetroffen. Echter door de dichte begroeiing zijn deze niet uit te sluiten. Wel maakt de das gebruik van de houtwal en mogelijk het plangebied om te mitigeren en/of te foerageren. Er zijn diverse wildwissels van das aanwezig. Er is wellicht nader onderzoek nodig om het gebruik van de houtsingel en het plangebied in relatie tot de das vast te kunnen stellen. Binnenkort volgt er een nadere, aanvullende inspectie door een

ecoloog. Er wordt vanuit de Wijkraad Hassinkbrink aangegeven dat ze zich niet kunnen voorstellen dat de das hier zit.

- Steenuil: In een van de eikenbomen staande nabij de planlocatie is een steenuilen nestkast aanwezig. Er is wellicht nader onderzoek nodig om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de steenuil: territorium en foerageergebied of leefgebied. Binnenkort volgt er een nadere, aanvullende inspectie door een ecoloog.

6. Werkwijze landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- Er wordt besproken om een eerste ontwerp te laten maken op basis van input vanuit de werkgroep, om vervolgens dit eerste ontwerp weer te bespreken in een volgende bijeenkomst.
- IVN Haaksbergen geeft aan om aansluiting te zoeken bij het agri-fotovoltaïsch concept. Er wordt hier bij geen keuze gemaakt tussen agrarisch gebruik of enkel een zonnepark. Er wordt juist een combinatie gezocht, bijvoorbeeld een zonnepark in combinatie met het verbouwen van soja of strokenlandbouw. Met dit concept sluit je aan bij twee doelstellingen. Ten eerste wordt het acceptatieniveau op deze manier verhoogd. Daarnaast komt het concept duurzaamheid beter uit de verf en is het minder gericht op enkel het businessmodel achter het zonnepark. Het IVN Haaksbergen stelt voor om dit te onderzoeken en zal hier extra informatie over aanleveren. De initiatiefnemers geven aan dat het concept in eerste instantie interessant klinkt en ze graag extra informatie hierover ontvangen. Wel moet in het achterhoofd worden gehouden dat het moeten passen binnen het beleid van de gemeente Haaksbergen (bijvoorbeeld maximale panelenhoogte) en dat de initiatiefnemers gebonden zijn aan overige wet- en regelgeving. Daarnaast dient ook de (financiële) haalbaarheid van het plan altijd in ogenschouw te worden gehouden. Afgesproken wordt om hier op zeer korte termijn in een kleiner gezelschap (IVN Haaksbergen en de initiatiefnemers) verder over door te spreken. IVN Haaksbergen levert meer informatie aan over het concept.
- IVN Haaksbergen bespreekt intern de (input)mogelijkheden voor landschappelijk inpassing en ecologische versterking. Dit zal worden teruggekoppeld aan de initiatiefnemers.
- Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Wat is de afstand van het plangebied tot aan de N739? Dit belangrijk omdat hier zich een talud bevindt en er mogelijk op de panelen van zeer korte afstand wordt gekeken. Dit is een belangrijke entree van Haaksbergen en levert wellicht een minder fraai gezicht op. De initiatiefnemers geven aan dat de afstand van het plangebied tot aan de N739 meer dan 600 meter is. De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat deze afstand fors is en dit dan wel zal meevallen. De initiatiefnemers zullen dit doorgeven aan de opstellers van het landschapsplan om hier indien mogelijk rekening mee te houden.
- De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat het in een volgende fase wellicht interessant is om visualisaties te maken. Afgesproken wordt om dit in de werkgroep scherp te houden.

7. Financiële participatie

- De omgevingsmanager geeft aan dat de initiatiefnemers bij elk zonnepark een omgevingsfonds instellen. Dit betekent dat er na ingebruikname van het zonnepark 15 jaar 50 eurocent per opgewekte megawattuur in een omgevingsfonds gestort wordt. De besteding hiervan zal gezamenlijk met de werkgroep bepaald worden.
- Een belangrijk onderdeel van het plan is dat de omgeving mede-eigenaar kan worden van het zonnepark, via Energie Coöperatie Haaksbergen. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen lid worden van deze coöperatie, kunnen zo mee-investeren in het zonnepark en worden daardoor samen eigenaar van een deel van het zonnepark.

8. Vragen en vervolg

De volgende bijeenkomst van de werkgroep staat gepland op **maandag 8 februari 2021 om 19.30 uur**. Naar verwachting zal dit vanwege de coronamaatregelen weer een digitale bijeenkomst worden. Centraal onderwerp is de bespreking van de eerste schets.

Vraag Wijkraad Hassinkbrink: Nabij Isidorushoeve stoppen enkele varkensboeren die nadenken over mogelijk zon op land. Heeft Pure Energie dit ook gehoord en zijn jullie hier als initiatiefnemers bij betrokken? Pure Energie is hier niet mee bekend. De Energie Coöperatie Haaksbergen geeft aan dat zij hier mogelijk wel bij betrokken zijn. De Energie Coöperatie Haaksbergen is door de gemeente Haaksbergen betrokken bij een vijftal zonnepark initiatieven, mogelijk is dit hier één van.

Acties	Wie
Voorbereiding volgende werkgroep (8 februari 2021)	Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie
Nadenken over eventuele aanvullende bespreekonderwerpen voor de werkgroep	Allen
IVN Haaksbergen bespreekt intern de (input)mogelijkheden voor landschappelijk inpassing en ecologische versterking. Dit wordt teruggekoppeld aan de initiatiefnemers.	IVN Haaksbergen
De initiatiefnemers maken een separate afspraak met IVN Haaksbergen om het concept om het concept agri-fotovoltaïsch te bespreken. IVN Haaksbergen levert informatie over het concept aan.	IVN Haaksbergen, Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie
De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat ze zullen nadenken hoe ze haar achterban bij dit initiatief goed kunnen betrekken en hierover blijvend te informeren.	Wijkraad Zienesch en Wolferink
Scherp houden of visualisaties wenselijk zijn indien er een landschapsplan is opgesteld	Allen